

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: ST. HELENA (1837)

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "ST. HELENA (1837)", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 176.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm01-shoot-workid92379/facsimile.pdf> (tilgået 13. marts 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Store Summer bød jeg dens Besidder,
Naar kun Perlen blev mig overladt;
Dog, han fordrede mit hele Ele
For sin sjeldne, kostelige Skat.
Alt jeg gav, saa heftig var min Altraa,
Og jeg vandred bort, en Bøtler lig:
Gøds og Guld er borte — ikkun Perlen,
Dyrebar som fordum, er hos mig.

ST. HELENA

(1837)

Midt i Havet staar en Ø;
Fjernest Maal for dristig Skipper
Hæve sig dens stulle Klipper
I den dybe, salte Sø.
Der Orkanens Aander boe,
Over Bølgen der de suse,
Der de stærke Storme bruse
Uden Rast og uden Ro;
Der har vildest Fugl sin Rede,
Der, imellem Fjeld og Hav,
Tvende dunkle Pile frede
Om den store Keisers Grav.

Hvad — den slumrer, Heltens Aand,
Den, hvis Higen aldrig endte,
Den, som ingen Grændser kjendte,
Den, som sprængte alle Baand?
Døden altsaa lammet har
Denne Kraft, der faldt i Smulder,
Skjøndt lig Atlasheltens Skulder
Den en Verden fordum bær?
Gravlagt er da dette Billed,
Lige klart i Vel og Vee,
Som for Lyset frem har stillet
Lykkens mægtige Idee?

Ja — til Hvile her han gik!
Hver en Kraft nu slumrer rolig:
Magt og Valde her sin Bøtlig
I det snevre Kammer fik.

Glømsels Aand med sagie Fod
 Vandrør her, og alle Blade,
 Der om Seierskrandsen sadde,
 Strøer den ud i Dødens Flod.
 Dog — om Storhed Saga værner,
 Frisker op den fordums Glæds,
 Fæster høit blandt Mindets Stjerner
 Hans uvisnellige Krands!

Der den fængsler Blik og Sind,
 Lyser mægtig over Jorden;
 Kælder Syden, vinker Norden
 Til Beundring af dens Skin.
 Med Erindring selv i Pagt,
 Tidens Angreb kjækt den taaler;
 Avinds Pii ei naær dens Straaler,
 Fjendevold har tabt sin Magt.
 Den skal Fremtids Øie lede
 Over Verdens vide Hav,
 Hen til Klipperne, som frede
 Om den store Keisers Grav.

Hvo var han? --- Geniets Søn,
 Baaren frem af Lykkens Vinger!
 Skjæbnens Riis og Skjæbnens Fingre,
 Aabenbart og skjult i Lønl
 Hærenes og Slagets Gud,
 Triumphator mellem Grave,
 Midt i Friheds stolte Have
 Kæmpetræets største Skud!
 Friheds Morder — dog dens Ammel
 Vuggen før dens store Sag,
 Lynet før dens rene Flamme,
 Uveirsnatten før dens Dag!

Meer end dette — Tidens Spell
 Var hans Liv, hvor sig fremstilled
 Oldtidskraftens glemte Billed,
 Kæmpedyder, Kæmpefell.
 Som Giganten stod hans Agt
 Til en Kamp om Himlens Stjerne,
 Kun det Høie, kun det Fjerne
 Var med denne Aand i Pagt.
 Daaden øved han, der bringer
 Glimt af Guders Herlighed;
 Stigende paa Ørnevinger,
 Bragte Byttet han herved.

Ham, Prometheus' ægte Søn,
Blev hans Faders Skaal iskjenket:
Til den vilde Klippe lænket,
Fik han Gudefjendens Løn.
Og forbauset Verden saae
Eventyret uden Mage,
Fablen fra de gamle Dage,
For sit Øie føregaae.
Nutidstaagen Synet Ijerner;
Men forglemmes vil det ei,
Medens Evighedens Stjerner
Vandre over Tidens Vel.

Disse Klipper, denne Plet
Holder her i snevre Skranker
Alle Hellens høie Tanker,
Tammer her hans Styrke let.
Her hans Scepter og hans Sværd,
Her hans laurbærkrandste Throne,
Her hans gyldne Verdenskrone
Sees i Drømmelysets Skjær.
Frugten af utrolig Lykke,
Arvingen til Slægters Priis,
Vandrer her en stille Skygge
Paa henfarne Aanders Vils.

Storheds Græv blev denne Ø!
Høihed lyser frem af Scenen:
Klippen selv er Bautastenen,
Mindet er den dybe Sø.
Musen staaer paa Fjeldets Bryst,
Kllo med den ædle Pande,
Og mod alle Verdens Lande
Toner mægtig hendes Røst:
See min Straf og see min Løn!
See det Værk, som jeg fuldendte!
See den Stjerne, som jeg lændte
Klar og evig i min Søn!

DEN OTTENDE KONST

(1887)

Syv Konster man fra gamle Dage drev,
 Hvormed Enhver forsøge kan sin Lykke,
 Foruden først at gjøre Prøvestykke
 Og tage Borgerskab og Borgerbrev,
 Og frie Konster disse syv man nævner.
 Sligt i sin Orden er; kun er det slemmt,
 At blandt de Syv den ottende er glemt,
 Som — skjøndt den hverken fordrer store Evner
 Saalidt som megen Lærdom — dog tilvisse
 Ei burde kaldes mindre fri end disse,
 Thi frit endnu den øves alle Dage;
 Og denne Konst — er Konsten at behage.

Er det en Konst? du spørger. — Troer du, Kjære,
 At du behage kan Enhver omsonst?
 Slig til dig selv: „o, det er ingen Konst,
 At vinde Hjertes og ved Hjertes Ære,“
 Og see, om Livet vil det Samme lære.
 Neil at behage, det er just en Konst,
 Som for de Fleste selv er høist besværlig,
 Og Konstner er Enhver, som vinder Gunst;
 Er det ei saa, vil ei jeg være ærlig.

Men hvordan lærer man da Konsten? Ja,
 Jeg negter ei, at dette just er Knuden;
 Thi mangen En behage kan, foruden
 At gjøre selv det Mindste til og fra.
 Han fødes til Behag; blot han sig viser,
 Man roser og tilbeder ham — man priser
 Ham selv for Dyder, som han aldrig har.
 Hver Dames Hjerte i Beslag han ta'er,
 Hver Fyrste læner naadig ham sit Øre,
 Hver vil ham tjene, Alle kan han røre,
 Han i en Haandevending kan forføre,
 Og er maaskee med Alt — dog kun en Nar.
 En saadan En ei Lærdom nødig har.
 Saa er der Andre, som med Suk og Smerte
 Sig sige maane, at Ingen de behage:
 De svede Nætter og de svede Dage,
 Men svede sig dog aldrig til et Hjerte;
 De har paa Ærens Trappe neppe fodet,